

PÄIVÄKOTI VIIRIÄISEN/TIITIÄISEN YHTEISÖLLINEN PIHAPROJEKTI HATTULASSA

Yhteistyössä päiväkodin vanhempien ja henkilökunnan kanssa

Kaija Paasimaa ja Anna Uschanov

Mitä opetushallituksen varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa sanotaan oppimisympäristöstä?

- ▶ **“Oppimisympäristöjä suunnitellaan ja rakennetaan yhdessä lasten kanssa. Niiden tulee tukea lasten luontaista uteliaisuutta ja oppimisen halua sekä ohjata leikkiin, fyysiseen aktiivisuuteen, tutkimiseen sekä taiteelliseen ilmaisuun ja kokemiseen.**
- ▶ **Lapsilla tulee olla mahdollisuus tutkia maailmaa kaikilla aisteillaan ja koko kehollaan. Oppimisympäristöt tarjoavat lapsille vaihtoehtoja mieluisaan tekemiseen, monipuoliseen ja vauhdikkaaseen liikkumiseen, leikkeihin ja peleihin sekä rauhalliseen oleiluun ja lepoon.**
- ▶ **Lasten ideat, leikit ja heidän tekemänsä työt näkyvät oppimisympäristöissä.**
- ▶ **Luonto sekä pihat, leikkipuistot ja muut rakennetut ympäristöt ovat myös varhaiskasvatuksen oppimisympäristöjä. Ne tarjoavat kokemuksia, materiaaleja ja monipuolisia mahdollisuuksia leikkiin ja tutkimiseen.”**

3.2 Varhaiskasvatuksen oppimisympäristöt, Opetushallituksen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2016

PIHA ON OPPIMISYMPÄRISTÖ

- ▶ Piha-alue on merkityksellinen osa päiväkotia, yhtä tärkeä kuin sisätilat. Se on **tärkeä osa oppimisympäristöä** ja lasten arkea, kun toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelmaa, johon kunta ja päiväkotitoimi ovat sitoutuneet.
- ▶ Ympäristön tulee tarjota haasteita lapsen taidoille, ajattelulle ja mielikuvitukselle.
- ▶ Hyvä, monipuolinen päiväkodin piha ja lähiympäristö innostavat ja motivoivat lapsia leikkimään, työskentelemään, harjoittelemaan ja kokeilemaan.
- ▶ Hyvä piha saa lapsen innostumaan. Se tukee lapsen luovuutta ympäristössä. Pihan tulee kannustaa keksimään omia leikkejä.

PIHA ON OPPIMISYMPÄRISTÖ

- ▶ Kestävä kehitys on lähiympäristön tutkimista, luonnon kunnioitusta, suunnitelmallista pitkäkestoista toimintaa ympäristön hyväksi, arvojen ja toimintatapojen oppimista kohti kestäväää elämäntapaa ja yhteisöllisyyttä. (Luontosuhde, monimuotoisuus)
- ▶ **Pihan tulee inspiroida myös henkilökuntaa käyttämään sitä opetusympäristönä:** - Miten ympäristö vaikuttaa opetukseen?
- ▶ Miten vaikuttaa ympäristöön ja miten ohjata toimintaa?
- ▶ **Lapsilähtöisyys:** Aikuinen lapsen oppimisen tukijana. Kysymykset ja ideat tulevat lapsilta, ympäristöä kehitetään ja muutetaan tukemaan lasten *ongelmanratkaisua*, kokeiluja ja leikkiä.
- ▶ Esteettisyys, viihtyvyys -> ilo

MILLAISEN PIHAN HALUSIMME TEHDÄ?

- ▶ Pihan toiminnallisuus. Erilaisia toiminnallisia tiloja tai alueita. Ei valmiita ratkaisuja. Kasvattaja ohjaa erilaisiin leikkeihin ja tekemiseen. Lapsilähtöisyys, lasten ideat.
- ▶ Materiaalien, pintojen ja muotojen merkitys. Esim. luonnon materiaaleja voidaan tuoda päiväkodin pihalle. Erilaisia materiaaleja tarjolla leikkiin ja tutkittavaksi.
- ▶ Erilaisia muotoja ja värejä esim. aita värikynistä.
- ▶ Istutuslaatikot (kukat, vihannekset). Voi seurata kasvua siemenestä kukaksi tms. ja opitaan hoitamaan kasveja.

MILLAISEN PIHAN HALUSIMME TEHDÄ?

- ▶ Auringonsuojia: puut, pergolat, katokset...
- ▶ Rakenteluleikit, majaleikit
- ▶ Muuntelu mahdollisuus. Voidaan käyttää materiaaleja tai tilaa johonkin aivan muuhun mihin se on alunperin ajateltu käytettäväksi.
- ▶ Kokeilut ja extempore ideat mahdollisia toteuttaa.
- ▶ Vähällä käytöllä olevien tilojen hyötykäyttö
- ▶ Turvallisuus, oikeat materiaalit päiväkodin pihassa

YHDESSÄ YHTEISEN ASIAN PUOLESTA, TOIMINTATAPOJA

- ▶ **Myönteinen ja aktiivinen asenne.** Tuodaan esille mikä merkitys on kaikkien osallisuudella pihan hoitoon ja kehittämiseen.
- ▶ **Kannattaa perustaa työryhmä, pihatiimi.** Sovitaan organisointivastuu ja työnjako.
- ▶ Henkilökunta, vanhemmat ja lapset heti mukaan toimintaan.
- ▶ Ideapajoja omaan yksikköön erilaisilla kokoonpanoilla. Kannustetaan tuomaan ideoita rohkeasti esille.
- ▶ Kaikkea ei tarvitse tehdä itse, vaan kunnalta tai kaupungilta voi pyytää apua. Lähialueen yrityksiltä kannattaa kysyä avustuksia.
- ▶ Yhteistyökumppaneiden muistaminen / kiittäminen muistettava esim. kiitoskortit

YHDESSÄ YHTEISEN ASIAN PUOLESTA, ROOLIT

- ▶ Päiväkotihenkilökunnan **henkilöstön** rooli pedagogisina asiantuntijoina. Henkilökunta etsii aktiivisesti kehityskohtia pihaympäristöstä, tuo niitä esiin. Heillä on pedagoginen tieto-taito ja näkemys, millainen on hyvä, toimiva, tavoitteita tukeva ympäristö, miten oppimisympäristöä voidaan rikastaa. Päättäjät eivät sitä välttämättä tiedä. Päiväkotihenkilökunnan sitouttaminen. Työntekijöiden muistaminen osallisuudesta. “Meidän projekti”.
- ▶ **Vanhempien osallistaminen.** Mietittävä, miten mahdollisimman moni saadaan mukaan; Ohjattava ja kannustettava mukaan. Voidaan kerätä ideoita esim. toiminnallisissa tuokioissa lapsen kanssa, vanhempainilloissa tai kyselyillä/haastatellen. (Hyvää, kehitettävää, muita ideoita, miten meidän perhe voisi osallistua...)
- ▶ **Tekninen ja muu asiantuntijuus** voidaan saada ulkopuoliselta. Mukaan esim. yrityksiä, kuntapäittäjiä. Keskustelu ja ideointi yhdessä - prosessi eteenpäin.

YIT:n visio

Enemmän elämää pihapiireihin

- ← YIT innosti Suomen 100-vuotisjuhlavuonna suomalaisia kehittämään yhdessä tulevaisuuden pihapiiriä ja lahjoittaa tämän vuoden aikana yhden tulevaisuuden pihan yhteiseen käyttöön.
- ← YIT tutki viime vuoden aikana entistä viihtyisämpien ja toimivampien pihapiirien tulevaisuutta työpajoissa, joissa eri alojen asiantuntijoita haastettiin miettimään pihaille uusia ideoita ja ratkaisuja. Lisäksi suomalaisia on laajemmin innostettu osallistumaan hankkeeseen digitaalisen joukkoistamisen keinoin.
- ← Visiona on ollut piha, jonne mahtuvat niin lapset kuin ikäihmisetkin, josta löytyy tekemistä tai paikka rauhoittua ja joka kannustaa harrastamaan ja liikkumaan. Tulosten pohjalta YIT toteuttaa Enemmän elämää pihapiireihin -pihan, joka lahjoitetaan Suomelle 100-vuotislahjana.
- ← Enemmän elämää pihapiireihin -konsepti on ajassa elävä ja täydentyvä malli. YIT:n tavoite on jatkaa työskentelyä pihojen ja niistä kiinnostuneiden sidosryhmien parissa ja täydentää mallia tulevaisuudessa.
- ← Voit lukea lisää konseptista sekä lahjoittamastamme tulevaisuuden puistosta osoitteessa: <https://www.yitgroup.com/fi/yritysvastuu/suomi100>

Kaija Paasimaa ja Anna Uschanov

YIT:n 100 hyvää tekoa -kampanja

- ▶ Päiväkoti haki mukaan 100 hyvää tekoa -kampanjaan vuoden 2017 alussa <https://www.yitgroup.com/fi/yrittysvastuu/100hyvaatekoa>. Päiväkodin henkilökunta ja vanhemmat olivat jo vuosien ajan keskustelleet että etenkin Viiriäisen pihalle tulisi tehdä jotakin.
- ▶ Suomi 100 -juhlavuoden kunniaksi YIT halusi tarjota apua päiväkodin pihapiirin viihtyisyyden ja yhteisöllisyyden lisäämiseen visionsa mukaisesti.
- ▶ Vanhempien ja päiväkodin henkilökunnan aktiivinen osallistuminen oli ratkaisevaa projektin aloittamisessa. Päiväkoti perusti pihatiimin joka organisoi pihaprojektin.
- ▶ Kesällä 2017 päiväkodin pihatiimi kokosi saadut toiveet yhteen ja luovutti listan YIT:lle. Tämän pohjalta syntyi pihasuunnitelma, joka luovutettiin päiväkodille.
- ▶ Syksyllä 2017 toteutettiin yhteistyökumppanien kanssa osia pihasuunnitelmasta.
- ▶ Pihasuunnitelma esitettiin kaikille vanhemmille syyskuussa toiminnallisessa vanhempainillassa. Useat vanhemmat olivat todella kiinnostuneita suunnitelman toteuttamisen viemisestä loppuun. He ovat vieneet asiaa myös kunnan päättäjien tiedoksi.

MAJOJA KUORMALAVOISTA

Kaija Paasimaa ja Anna Uschanov

LIIKENNEPIIHA

ENNEN

JÄLKEEN

MAKKARANPAISTOPAIKKA

PAIKALLINEN KULJETUSALAN YRITYS MUKANA PIHAPROJEKTISSA

Kaija Paasimaa ja Anna Uschanov

**ENEMMÄN ELÄMÄÄ JA
ILOA PIHOIHIN**

PÄIVÄKOTI TIITIÄINEN JA VIIRIÄINEN